ДӘРІС 2

Қалалық аумақтарды ұйымдастырудың табиғи-географиялық негіздері

Аумақты ландшафты-қалалық ұйымдастыру

Дәріскер: Исанова Г.Т., PhD, профессор м.а.

Дәрістің мақсаты және күтілетін нәтижелер

Мақсат: қалалық аумақтарды ұйымдастырудың табиғи-географиялық негіздері бойынша теориялық және қолданбалы білім қалыптастыру.

Магистрант: негізгі ұғымдарды түсіндіреді; кеңістіктік және кадастрлық деректерді талдайды; аумақтық жоспарлау шешімдерін негіздейді.

Жер бедері және құрылысқа жарамдылық

Негізгі ұғым: жер бедері және құрылысқа жарамдылық.

Талдау бағыты: табиғи, әлеуметтік және кадастрлық факторлардың кеңістіктік ерекшеліктерін анықтау.

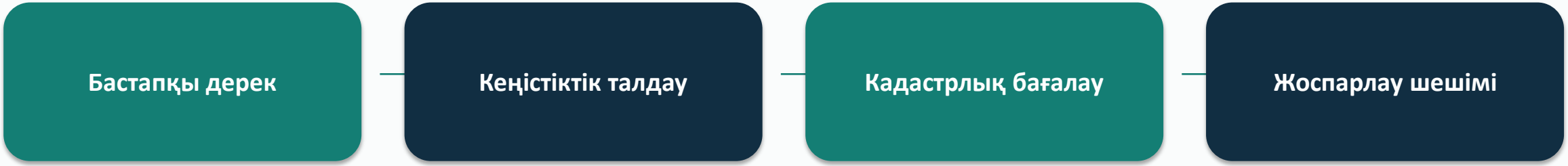

Талқылау сұрағы: бұл мәселе қала аумағын тиімді ұйымдастыруға қалай әсер етеді?

Климат: жел, температура және жауын-шашын

Негізгі ұғым: климат: жел, температура және жауын-шашын.

Талдау бағыты: табиғи, әлеуметтік және кадастрлық факторлардың кеңістіктік ерекшеліктерін анықтау.

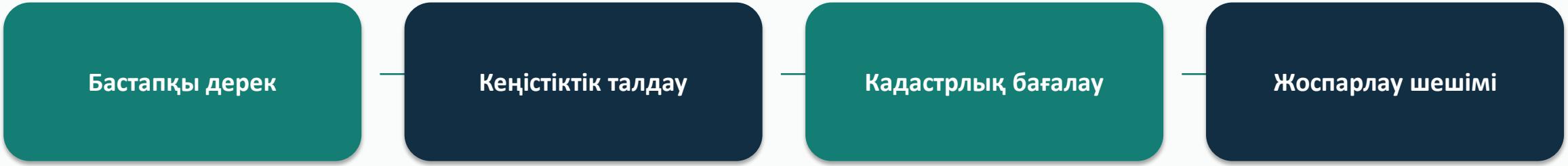

Талқылау сұрағы: бұл мәселе қала аумағын тиімді ұйымдастыруға қалай әсер етеді?

Гидрография, су басу қаупі және су қорғау аймақтары

Негізгі ұғым: гидрография, су басу қаупі және су қорғау аймақтары.

Талдау бағыты: табиғи, әлеуметтік және кадастрлық факторлардың кеңістіктік ерекшеліктерін анықтау.

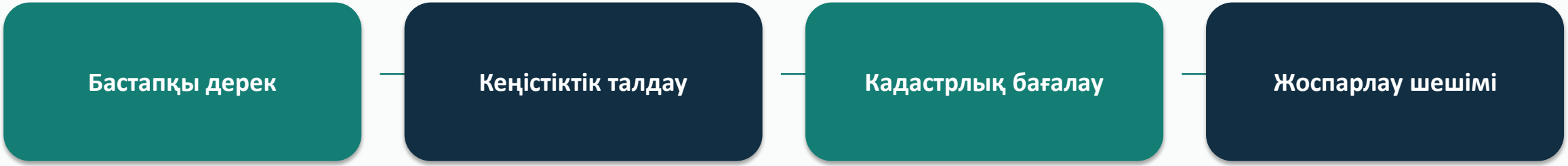

Талқылау сұрағы: бұл мәселе қала аумағын тиімді ұйымдастыруға қалай әсер етеді?

Топырақ және геологиялық жағдайлар

Негізгі ұғым: топырақ және геологиялық жағдайлар.

Талдау бағыты: табиғи, әлеуметтік және кадастрлық факторлардың кеңістіктік ерекшеліктерін анықтау.

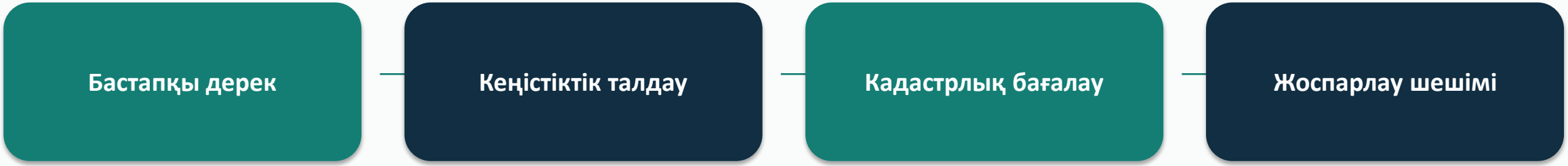

Талқылау сұрағы: бұл мәселе қала аумағын тиімді ұйымдастыруға қалай әсер етеді?

Өсімдік жамылғысы мен экожүйелік қызметтер

Негізгі ұғым: өсімдік жамылғысы мен экожүйелік қызметтер.

Талдау бағыты: табиғи, әлеуметтік және кадастрлық факторлардың кеңістіктік ерекшеліктерін анықтау.

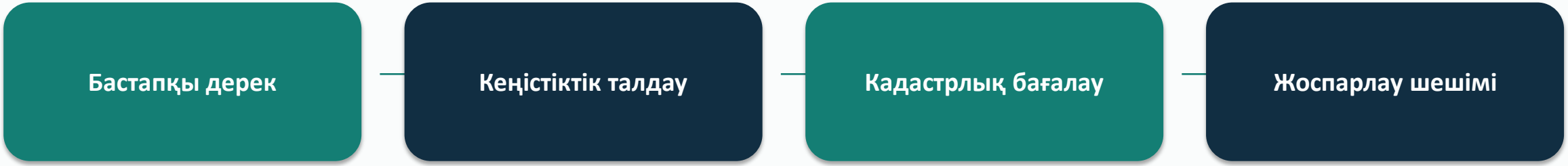

Талқылау сұрағы: бұл мәселе қала аумағын тиімді ұйымдастыруға қалай әсер етеді?

Табиғи шектеулерді кадастрлық деректермен біріктіру

Негізгі ұғым: табиғи шектеулерді кадастрлық деректермен біріктіру.

Талдау бағыты: табиғи, әлеуметтік және кадастрлық факторлардың кеңістіктік ерекшеліктерін анықтау.

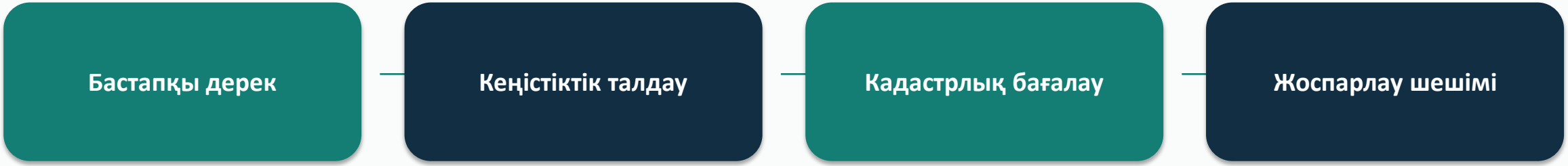

Талқылау сұрағы: бұл мәселе қала аумағын тиімді ұйымдастыруға қалай әсер етеді?

Көпкритерийлі аумақтық бағалау

Негізгі ұғым: көпкритерийлі аумақтық бағалау.

Талдау бағыты: табиғи, әлеуметтік және кадастрлық факторлардың кеңістіктік ерекшеліктерін анықтау.

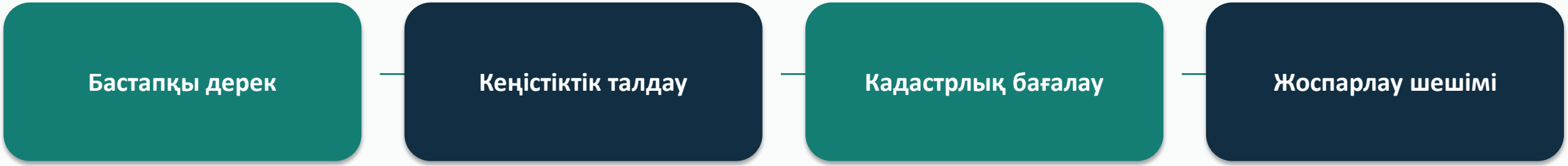

Талқылау сұрағы: бұл мәселе қала аумағын тиімді ұйымдастыруға қалай әсер етеді?

Алматы қаласының тауалды жағдайы: оқу мысалы

Негізгі ұғым: алматы қаласының тауалды жағдайы: оқу мысалы.

Талдау бағыты: табиғи, әлеуметтік және кадастрлық факторлардың кеңістіктік ерекшеліктерін анықтау.

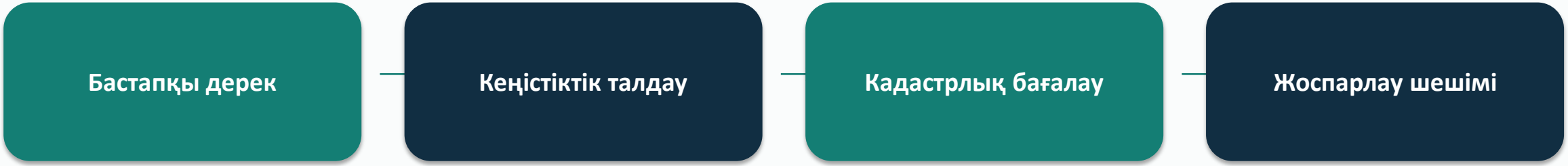

Талқылау сұрағы: бұл мәселе қала аумағын тиімді ұйымдастыруға қалай әсер етеді?

Практикалық тапсырма және талқылау

1. Таңдалған қала немесе аудан бойынша «қалалық аумақтарды ұйымдастырудың табиғи-географиялық негіздері» тақырыбына сәйкес деректерді жинаңыз.

2. Кемінде үш кеңістіктік көрсеткішті салыстырыңыз.

3. Нәтижені карта, схема немесе қысқаша аналитикалық кесте түрінде көрсетіңіз.

4. Кадастрлық және жоспарлау тұрғысынан екі ұсыныс жасаңыз.

Пайдаланылған әдебиеттер

- Груздев В.М. Основы градостроительства и планировка населенных мест. 2017.
- Нехуженко Н.А. Основы ландшафтного проектирования и ландшафтной архитектуры. 2011.
- Иодо И.А., Потаев Г.А. Градостроительство и территориальная планировка. 2008.
- Теодоронский В.С. Озеленение населенных мест. 2010.
- Пәннің 2026–2027 оқу жылына арналған силлабусы.